

ԽԱՃԱՍԽՈՒՆ ԱՔՈՎՅԱՆ

Պարապ վախտի խաղալիք

Չրդրեխը

(Բամբակի հունդը հանելու հաշաք)

Մեկ քրդըստանցի անմեղ հայ մշակ
Տուն ու տեղ թողած՝ Էկավ մեկ քաղաք,
Որ չրդրեխ քաշի, մի քիչ փող դատի,
Գնա, որ իր խեղճ օղլուշաղն պահի:
Չրդրեխի անունն էր մենակ լըսել,
Աչքով չէր տե՛սել, հունարն իմացել:
Չրդրեխ ու տըրեխ հենց գիտեր մեկ ա,
Միտքը մոլորված՝ նա քուշա քուշա
Որ ման էր գալիս, մեկ մարդ ոաստ Էկավ:
Աչքիցն ու ունքից նա չափեց, տեսավ,
Որ էս օրհնածն իր ատամի խարջ ա:
«Ախպե՛ր՝ քո խոքուն դուրքան Էղնիմ՝ խա՛յ՝
Չրդրեխն՝ որ կըսեն, էս ի՞մալ գատ ա:
Չոջուխ ու լաջերս տուն եմ վորնդել,
Զըմեն ֆուխարա մեր օլքեն թորգել,
Քալել ես վալիաթն, օր չրդրեխ քաշեմ,
Տանիմ գիմ քուլվաթն պախենմ, կերակրենմ»:
Սատանա մարդին գազ, կշեռք պետք չի՛,
Աչքով նա մարդի խելքը կըչափի:

Գըլխին խելք դըրեց, որ գնա, մոմ առնի,
 Տանի չը'դրելիս չորս կողմը վառի,
 Առաջին չորի, դեմ համբուրի,
 Դեմ չըդրելիս կոթը պտըռաի:—
 Շուտով վագըվագ գնաց, մմերն առավ,
 Ու արդար սրտով նա իր ուխտն էկավ:
 Ինչպես ասել էր, մմերը վառեց,
 Չոքեց առաջին ու խաչակնքեց:
 Բայց վա՛յ նրա օրին . կոթն էլ որ չքաշեց,
 Էն դաստա միրուքն էլ հետը ծավկեց:
 Ի՞նչ վնաս ունի, միրուքն ո՞վ կուտի,
 Չըդրելն կատու չէր, որ երեսն չանգոի:—
 Խեղճ քրդատանցին Էնպես իմացավ,
 Թե դեռ չըդրելիս վախտը չի հասավ,
 Որ մուրագը տա, իրան ռադ անի,
 Չոքելով էլ՝ ջուրն եկավ ծնկների:
 Առաջ հլա կամաց սկսեց ասիլ,
 «Յամա՛ն սուրբ չըդրելի՛ս՝ քզի եմ խանչել,
 Ջիմ մորուս սաղաղ՝ քեզ ապավինել:
 Թո՛րգ զիմ մորուս՝ թո՛րգ՝ քեզ դուրքան եղնիմ .
 Թո՛րգ,— թո՛րգ,— հա՛յ յաման՝ արևուդ մեռնիմ,
 Քզի մեկ ուլ մը ես մատաղ կենեմ,
 Ջիմ մորուսը թորգ. որ խազանջ Էնեմ»:—
 Չըդրելիս ի՞նչ տեղ էր քըրդեվար սովրել,
 Որ կարենար նրա աղոթքը լըսել:
 Ղոյմաղոչում դու մեր քրդատանցի,
 Գիժ կովի նման կաթըդ շուռ ածի,
 Թո՛րգ, թո՛րգ ասելով՝ որ գարբ չի արեց:
 «Չքո շինողի խելըր անիծեմ,
 Չքո բունիաթի փիրը նգովեմ,
 Խուլ մի, գեշ խաջաթ խմա մեջ ձգել,
 Ուխտ կըսեն. երե . գլխուն խռովել.
 Չմլա դմբլակի պտուղն խավարի՛,

Մեր սաքվի քեռքուկն էստուց աղեկ կըլի»։—
Ասեց ու հետը միրուքը քաշեց,
Թափեթափ տալով, պռոշը կծեց:
Չըղրեխը մնաց միրքիցն ճոլուակ,
Անեծք ու օրհնանք խառնեց մեր մշակն
Չըղրեխն անեծքին ի՞նչ մտիկ տար,
Թե գլուխն էլ հետը մեր քրդի պոկ գար:
Ընչանք անիծածն թողեց խերն ու շառը
Միրքի կեսն ու բեղն հենց էնպես ձար, ձար
Պոկեց, պլոկեց, տարավ քրդի չարը:—
Աստված ո՛չ տա՝ մարդ էնպես տեղ ընկնի,
Որ խըրատ տվողն էլ սատանա ըլի:
Թե չէ է՛ն չըղրեխն կըկապեն միրքիդ,
Որ չես պրծընիլ, թե տաս էլ հոգիդ: